

Titel: Kapitel XXII.

Citation: "Kapitel XXII.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e30207.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel XXII.

Almindelige Bestemmelser om Domsforhandling ved Landøret.

Dette Kapitel svarer til det tidligere Forslags 4. Afsnit. Kap. III. Foruden at der er gjort en Til redaktionelle forandringer og udeladt adskillige som overflødige ansete Bestemmelser, findes også på flere Punkter Realitetsændringer, af hvilke følgende ere de væsentligste:

Der er i § 231 givet Adgang til om fornødent at fortsætte en begyndt Domsforhandling, uanset at en dommer eller nævning får Forfald, når Sagen knn frembyder ringe Tvivl, dog at Domsafsigelsen forudsætter Enighed hos de tilbageblivende dømmere, ligesom den nødvendige Nævninge-majoritet. uanset den ene Nævnings Fratræden, uforandret er 8. Reglen er optaget efter N. L. § 8, 2. Stk. og motiveret ved det uheldige i, at en begyndt Domsforhandling spildes; den frembyder formentlig, når den knyttes til de angivne Betingelser, ingen Betænkeligheder.

Lignende Bemærkninger gælde om den udvidede Adgang, der i § 234 er givet til Foretagelse af Domsforhandling trods Tiltaltes Udeblivelse. Også denne har sit Forbillede i fremmed Ret, særlig i den norske og tyste Straffepoces. Den er altid afhængig af, at Retten ikke finder Tiltaltes nærværelse nødvendig og derhos begrænset til fire be-

stemte Tilfælde. af hvilke de to Første ikke ramme nogen Sigtet uden hans Vidende og Vilje, medens de to sidste netop i første Række have Karakter af en Begunstigelse for Tiltalte.

§ 241 giver — hvad der formentlig er praktisk — større Adgang end det tidligere førstags § 290 dels til at få visse spørgsmål, der muligvis ville gøre hele den øvrige Behandling overflødig, afgjorte præliminært (jfr. Paragrafens 2. Stk.), dels til at komme ud over Formalitetsfejl, uden at spilde den hele Procedure (Paragraffens 3. Stk. i Beg.).

I § 242 er brugt Udtryk, der tilsigte stærkere end sket i det tidligere førstags § 291 at betone, at Sigtedes afhøring ikke bor have Karakter af noget inkvisitorist Forhor.

I § 243 er indført den Forandring, at Modafhøring først kan finde Sted. når den første afhøring helt er sluttet. Den Adgang til Modafhøring af et Vidne successivt med Hensyn til hvert enkelt „Punkt“, som det tidligere førstags § 293 gav, har man fundet uforenelig med en ordentlig og planmæssig afhøring fra den Parts Side. som fører Vidnet.

Det er derhos udtrykkeligt udtalt, at den Part, som fører Vidnet, efter sket Modafhøring har Ret til Genafhøring, så vidt sådan foranlediges af Modafhøringen, samt at Formanden kan tillade yderligere spørgsmål.

Bemærkningen i det tidligere førstags § 293 om, at Bevisførelsen nærmest er Parternes Sag, er udeladt som overflødig ved Siden af de nærmere Regler, som Udkastet giver.

I § 248 Nr. 1 er der gjort en udtrykkelig Tilføjelse om. at Retten kan bestemme, at Syns- eller skønsmænds skriftlige Erklæring ikke stal oplæses, men at mundtlig Afhøring helt eller delvis stal træde i Stedet.

Reglen under Nr. 3 er omskrevet således, at en i Henhold til § 100 fremsat vægring ved at vidne under Domsforhandlingen ikke udelukker fra at oplæse den Forklaring, som Vedkommende tidligere måtte have afgivet.

Under Nr. 4 er tilføjet en Regel om Adgang til Oplæsning af Vidneforklaringer af de i D. L. 1—2—1 og 2 omhandlede Personer samt af Personer med Exterritorialitetsret.

Endvidere er Slutningsreglen i det tidligere førstags § 298 om/ at Tilførsler om Retshandlinger under Efterforskningen normalt ikke måtte oplæses, udeladt som bl. a. hvilende på Forudsætninger i det tidligere Forslag med Hensyn til Forholdet imellem Esterforskning og Forundersøgelse, der ikke i

samme Grad foreligge i nærværende Udkast. På den anden Side er tilføjet en Bestem« melse om Adgang for Retten til undtagelsesvis at tillade Oplæsning af andre Dokumenter end de ovenfor udtrykkeligt nævnte. Sådan Beføjelse vil ikke kunne undværes (jfr. nærmere nedenfor Bemærkningerne til denne Paragraf).

Ubetinget forbydes kun Benyttelse af udenretslige Bevidnelser angående Tiltaltes tidligere Vandel.

Afvielserne i § 251 fra Reglerne i det tidligere Forslags §§ 300 og 301 bero på, at man ikke har fundet det rigtigt at give en ubetinget Regel om Domsforhandlingens Udsættelse i Anledning af, at der ønskes fort et ikke forud anmeldt Bevis. Det er jo nemlig muligt, at Beviset haves tilstede og straks viser sig betydningsløst, i hvilket Fald Udsættelse bliver hensigtsløs.

Reglen i § 251, sidste Stykke, om den dømmende Rets Beføjelse til af egen Drift at foranledige Sagen bedre oplyst end sket er fra Parternes Side, er for så vidt af større Betydning end den tilsvarende Regel i det tidligere førsteg (jfr. dettes § 273. 2. Stk.), som den Adgang til af egen Drift at vise Sagen tilbage til Forundersøgelse eller iøvrigt at gribe bestemmende ind med Hensyn til Bevismaterialet, som det tidligere Forslag tillagde Retten allerede under Domsforhandlingens Forberedelse (jfr. det tidlige Forslags §§ 256 og 258). ikke er hjemlet i nærværende Udkast.

Til den i § 251, sidste Stykke, udtalte Hovedregel slutte sig Reglerne i §§ 243, 2. Stk., 244, 2. Stk. og 245.

I øvrigt vil det ses. at nærværende Kapitel har bibeholdt alle det tidligere Forslags Hovedprincipper: Partsligheden, Bevisumiddelbarheden, Retsformandens vidtgående Myndighed som Domsforhandlingens Leder (jfr. dog §§ 234. 240, 2det Stk. 243, 2det Stk.. 251. 252, 269 og 272, 2det Stk.). Afhørelse af Vidner etc. ved Parterne selv (kun forsåvidt Tiltalte ingen Forsvarer har og ikke selv er i Stand til at foretage afhøringen, eller hvor Parternes afhøring er utilbørlig. eller hvor Vidner fremstilles efter Rettens Bestemmelse i Embeds medfør. overtages afhøringen af Formanden), Dommeres og Nævningers Spørgsmålsret, den fri Bevisbedømmelse samt Domfældelsens Begrænsning ved Tiltalen

Med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragraffer stal følgende bemærkes:

§ 231.

Det bliver de tilbageblevne Dommeres egen Sag at skønne over. hvor vidt Sagen kun frembyder ringe Tvivl.

Om Nævning-Suppleanter se § 259.

§ 232.

Om Anvendelse af flere Forsvarere jfr. § 45, 2. Stk.

§ 233.

Undtagelse fra" Reglen om nødvendigheden af Tiltaltes personlige Tilstedeværelse hjemler Loven i de følgende 3 Paragraffer (§ 234—36).

Adgang til at udtale sig har Tiltalte, lige til Sagen er optaget til Dom (§§ 296 og 300).

§ 234.

I Klasse med Udeblivelse må det sættes, at Vedkommende som følge af Sygdom, Beruselse eller lignende befinder sig i en Tilstand, der gør det umuligt for ham at afgive nogen fornuftig Forklaring og følge Forhandlingen.

Er der flere Tiltalte, og en enkelt af disse udebliver, vil Retten, om den finder det rigtigt, kunne benytte sin Beføjelse efter § 62 til at adskille Sagerne og derefter udsætte den ene og behandle den anden.

Det under Nr. 3 a omtalte Samtykke kan f. Eks. være givet af Tiltalte til Retsbogen, da han sidst mødte i Sagen, eller kan meddeles Retten gennem hans Defensor eller bevidnes af dem, der have forkyndt stævningen-

Hvis nævninge-Kendelsen i det i Nr. 3d, nævnte Tilfælde mod al Forventning skulde blive fældende, må den anses som ugyldig, og ny Domsforhandling berammes.

§ 235.

Slutningsordene, „eller i alt Fald dens Indhold meddeles ham.“ hvilke ikke fandtes i det tidligere førsteag, ere tilføjede, for at det ikke stal være nødvendigt at spille Tiden med Gentagelse af en lang Forklaring, af hvilken det, der er af Betydning for Sagen, måste udtømmende kan gengives med nogle få Ord.

§ 237.

I påtrængende Tilfælde vil Forhandlingen kunne fortsættes på en Helligdag (jfr. Lov 7. April 1876 § 6).

Det følger iøvrigt af Arten af de Grunde, der kunne bevirke Udsættelse (Tiltalte eller et Hovedvidne bliver sygt, Retten beslutter at afvente en bestemt Persons Tilbagekomst etc.), at denne efter Omstændighederne kan blive langvarig, hvoraf atter følger, at der ikke kan være Tale om at opstille nogen Regel om, at ingen ny Sag må foretages i Mellemtiden. Hvis Sagen, når den kommer for igen, ikke kan foretages for de samme Nævninger eller de samme dømmere, vil det allerede af den Grund blive

nødvendigt at lade den hele Domsforhandling begynde for fra. Selv om man imidlertid har de samme Nævninger og dømmere tilstede, eller Talen er om en Sag, der ikke stal for Nævninger, vil det, så snart man ikke kan være sikker på, at Indtrykket fra den stedfundne Del af Forhandlingen er bevaret usvækket, være rettest at lade denne gå om igen, og Paragraffen tillægger derfor Rettens Formand den i så Henseende nod' vendige Myndighed.

Skal Sagen først frem igen På et nyt Ting, må der udtages ny Stævning.

§ 239.

Medens det vilde være utilstedeligt, om Parterne blandt Dommerne eller Nævningerne fordelte skriftlige Ekstrakter af Sagens Beviser, de under Sagen holdte Foredrag eller lignende, står det selvfølgelig Dommerne frit for i Forvejen at gennemgå Tagens Akter; det kan i vanskeligere Sager endog være ønskeligt, at dette sker. særlig bor Rettens Formand som den, der stal lede Domsforhandlingen, kende og have liggende for sig den Udskrift af de i Sagen foretagne Retshandlinger, som ifølge § 219 stal være indleveret til Rettens Kontor sammen med Anklageskriftet.

Med 1ste Stk. bliver iøvrigt særlig at jævnfore §§ 248—50.

§ 240.

Med Hensyn til Rækkefølgen af Forhandlingens enkelte Dele stal særlig fremhæves. at kavitet XXIII indeholder en kronologisk ordnet Fremstilling af Gangen i en nævningsesag, medens kapitel XXIV angiver Gangen i en Landsretssag, der påkendes uden Nævninger.

Med Hensyn til de Magtmidler, Retsformanden har til sin Rådighed for at gennemføre den ham påhvilende Opgave som Forhandlingsleder, kan særlig henvises til § 71.

Reglen i 2det Stk. om Rettens Adgang til at slutte en Bevisførelse, forend alle Beviserne ere fremførte, sigter til Tilfælde, hvor det er øjensynligt, at den Bevisførelse, der er Tale om, vil vise sig irrelevant, f. Eks. fordi det. der agtes fremført, efter Rettens Mening ifølge dets almindelige Beskaffenhed vil være uden bevisende Kraft, eller fordi det Punkt, det sigter til, efter Rettens Opfattelse bliver uden Betydning for Sagen eller allerede foreligget bevist.

Af Neglen i sidste Stykke om, at Formanden, hvor Sagen omfatter flere Forbrydelser (derunder det Tilfælde, at der er flere Tiltalte, selv om de stå som Med-

skyldige), kan lade Forhandlingen foregå særskilt for hver enkelt Forbrydelse, ligger modsætningsvis, at en yderligere Udstykning af Forhandlingen således, at der f. Eks. særskilt forhandles om de enkelte Strafedelukkelsesgrunde, hvorom der kan blive Tale. som almindelig Regel er udelukket; en Undtagelse herfra findes dog i § 241. Om en Sags Opløsning i flere Sager se § 62.

§ 241.

De her omhandlede Spørgsmål kunne tænkes rejste på et hvilket som helst Stadium inden Domsafsigelsen og kunne rejses såvel fra Parternes som fra Dommernes Side.

Hvorvidt en begået Fejl er af en sådan Art, at den hindrer Sagens Fremme (Paragraffens 1ste Stk. og 3die Stk. 1ste Pkt.), må bedømmes efter et lignende Synspunkt som det, der er udtrykt i §321, om end der kan være Grund til at være noget strængere, hvor der er Tale om at påbegynde en Forhandling, end hvor der er Tale om at kassere en alt stedfunden Behandling. Selv om altså en eller anden Formforskrift er tilsidesat, vil dette dog ikke hindre Sagens Fremme, når det på den anden Side er givet, at den begåede Fejl in concreto ikke kan øve nogen Indflydelse på Sagens Udfald (f. Eks. at stævningen kun er forkyndt ved en enkelt Stævningsmand, når Tiltalte dog indrømmer at have fået rettidig og behørig Kundskab om den, at Tiltaltes Navn er unøjagtigt stavet, når der dog ikke kan være ringeste Tvivl om, at han har forstået, at det var ham, der mentes o. s. f.). På den anden Side er det klart, at der er visse Forskrifter vedrørende Sagens Behandling, der må anses for så fundamentale, at deres Tilsidesættelse altid må anses for at være af Betydning og derfor må hindre Sagens Fremme, jfr. f. Eks., at der ikke moder Forsvarer, hvor Beskikkelse af en sådan er foreskrevet. Om Rettens almindelige Kompetence jfr. § 9. Hvis der foreligger en Formfejl, der både er af praktisk Betydning og uafhjælpelig (jfr. 3dje Stk.), afvises Sagen. Foreligger der derimod nogen af de andre i nærværende Paragraf omhandlede Hindringer for Tiltaltes Domfældelse (jfr. Bemærkningerne til § 228) afsiges Frifindelsesdum, (§ 255). Hvor ingen af de i Henhold til nærværende Paragraf rejste Indsigelser tages til følge, fortsættes Forhandlingen. Den Beslutning, hvorved Indsigelsen forkastes, behøver ikke at have Form af Kendelse, da sådant ej er foreskrevet (jfr. § 95). kæremaal er udelukket overfor Beslutninger, som gå ud på Domsforhandlingens Fortsættelse (§346, 2det Stk.); om Anke se § 31?.

Afgørelse af de Spørgsmål, som om-handles i nærværende Paragraf, henhores også i Nævningesager udelukkende under Retten; jfr. herved dels § 276 dels § 297. efter hvilken sidstnævnte Paragraf Retten af Retsgrunde kan frisinde, selv om Nævningekendelsen lyder på skyldig; jfr. i øvrigt § 256. 2det Stk.

Med 3dje Stk.. 2det Pkt. kan særlig jævnføres de i §§ 15, 60. 1ste Stk., 260, 262. 265. 270 i. I. og § 304 givne Regler om Tidspunktet for visse Indsigelsers Fremsættelse. „Lejlighed" vil Tiltalte i Reglen have, så snart Sagen er påråbt, medmindre han først senere kommer til Stede.

§ 242.

At man begynder med at bringe på det rene. hvorvidt Tiltalte erkender sig skyldig eller ej. beror på. at den hele Karakter af den efterfølgende Domsbehandling i væsentlig Grad vil afhænge af Tiltaltes Stilling over for Anklagen. Erkender han sig skyldig, kan navnlig efter § 269 med hans Samtykke efter Rettens Bestemmelse Nævningernes Medvirkning bortfalde. Og hvad enten sådan Bestemmelse træffes eller ikke. beror det. når Tiltalte afgiver en fuldstændig Tilståelse, på Retten, om og i hvilken Udstrækning videre Bevisførelse skal finde Sted (§ 272. 2det Stk.)

Ved Udtrykket „gider Tiltalte Lejlighed til at forklare sig“, præciseres det, at der ikke bor være Tale om den psykologiske Pression, der anvendes under det inkvisitoriske Forhor (jfr. i Forbindelse hermed § 153). vægrer Tiltalte sig bestemt ved at svare, må Forhandlingen fortsættes på lignende Måde. som om han havde nægtet sig skyldig.

§ 243.

Ifr. med Hensyn til Vidneafhøring og Edfæstelse de almindelige Regler i Z§ 99, 100. 107-113. Ved Vidner, der fremstilles af Overanklageren. forstås ikke just samtlige de på hans Bevisfortegnelse opførte Vidner, men de af disse Vidner, hvis Afhørelse ikke. på Grund af deres Karakter af Forsvars-vidner, overtages af Forsvaret, der i så Fald kommer til at „fremstille“ dem.

Har Tiltalte ingen Forsvarer, overtager Formanden ifølge § 244 in Kny så vidt fornødent Afhørelsen for hans Vedkommende.

§. 244.

Hvorvel Eksamination i det øjemed at svække et Vidnes Troværdighed ikke kan afskæres, men efter Omstændighederne endog kan være af yderste Vigtighed for at afværge,

at en Domfældelse bygges på et usandfærdigt eller upålideligt Vidnebevis, bor Formanden dog lade sig det være magtpåliggende ikke at tillade, at Udspørgen i dette Øjemed går videre end strængt nødvendig. ligesom han så vidt muligt bor afværge, at den foregår på unødvendig fårende Måde. nærværende Paragraf, hvormed ! øvrigt særlig kan sammenholdes § 100 (se navnlig dennes første Stykkes andet Punktum), giver bl. a. Formanden den i så Henseende nødvendige Myndighed.

§ 247.

Med denne Paragraf kan jævnføres § 108.

§ 248.

Det er et af Udkastets Hovedprincipper, at Bevismaterialet såvidt det er muligt og for Sagen gavnligt, skal forelægges i den oprindeligste Skikkelse, hvori det overhovedet forefindes, til umiddelbar lagttagelse af den dømmende Ret. består således Beviset i den særlige Tilstand, hvori en Person eller Ting befinder sig. kan det efter Omstændighederne være rettest, at Personerne eller Tingene selv bringes til Stede, og at Retten ikke nøjes med andres Beretning om denne Tilstand — har en Person gjort en lagttagelse af Betydning for Sagen, skal Retten høre dette af Vedkommendes egen Mund. ikke i andres Gengivelse, og således fremdeles. Dette Princip udtales vel intet Steds udtrykkelig i Udkastet i sin Almindelighed, men dels ligger det som nødvendig Forudsætning bag mange Bestemmelser i dette, dels findes vigtige Anvendelser af det på flere Steder i Udkastet (jfr. navnlig § 102 og Reglerne om Tiltaltes Mode og Afhørelse for den dømmende Ret); samtidig vise dog de Pågældende Bestemmelser, at det ikke er Meningen at gennemføre det ud over sådanne grænser, som praktiske Hensyn med Rimelighed drage. Også nærværende Paragraf er at anse' som et Udslag af Nævnte Princip. Medens den nemlig vel tillader Oplæsning af sådanne Dokumenter, der påstås at have været Genstand for eller at være frembragte ved Forbrydelsen (altså s. Eks. et forfalsket eller falsk Dokument) eller at have været brugte eller bestemte til dens udførelse l[^]f. Eks. den Skrivelse, hvorved et Bedrageri er iværksat), eller som yde umiddelbar Oplysning om Gærningen eller Tiltaltes Forhold til denne (f. Eks. den Receipt, ved hjælp af hvilken den til et Mord anvendte Gift er rekvireret, eller det Brev, hvis Indhold har ophidset Sigtede til en Voldshandling), afskærer den derimod som Hovedregel Op-

læsning af alle sådanne Dokumenter, der tun indeholde Beretninger, Gengivelser, Erklæringer, Attestationer eller lignende, idet den nemlig udtrykkelig angiver de Undtagelsestilfælde, hvori sådan Oplæsning er tilladt, og for disse drager så snævre Grænser som muligt. Om disse Undtagelser skal følgende bemærkes:

For det for s te må der nødvendigvis være Adgang til at oplæse Protokolltilførsler til Retsprotokoller angående sådanne under Forberedelsen foretagne Handlinger som Ransagninger, Beslaglæggelser og efter Omstændighederne Besigtigelser og Syns- og skønsforretninger, fremdeles Protokollationer af Udsagn af Syns- og skønsmænd, eller Vidner, når disse på Grund af de Pågæll[«] dendes Sygdom, Bortrejse, Afsindighed eller Død ikke kunne gentages, såvelsom protokollerede Indenretsforklaringer af Tiltalte, når Domsforhandlingen undtagelsesvis foregår i hans Fraværelse. Endvidere må der være Adgang til at nøjes med den skriftlige Gengivelse i Stedet for selve Beviskilden i Tilfælde, hvor denne vel endnu eksisterer, men hvor dens Tilstedebringelse vilde med« fore uforholdsmæssigt Besvær eller Bekostninger i Forhold til, hvad derved in concreto kan ventes vundet. I Sammenhæng hermed kan særlig fremhæves, at visse i offentlige Hvervs medfør afgivne Attestationer og Erklæringer i sig selv må antages at besidde tilstrækkelig Pålidelighed, når de ere afgivne under de for dem sædvanlige Former, og det må antages, at de Vedkommende ved eventuelt personligt Mode i Retten netop udelukkende vilde henholde sig til dem. Fremdeles må der, for ikke at spille de Midler til Sandheds Erkendelse, der alt ere vundne, være Adgang til at oplæse tidligere Udsagn af de i Sagen optrædende Personer, når disse nu vægre sig ved at udtale sig eller afgive ny, afvigende Forklaringer. Hvad dernæst angår udenretslige skriftlige Erklæringer eller Vidnesbyrd af Betydning for Sagen, men hidrørende fra Personer, som man af vællige eller faktiske Grunde ikke kan indkalde, da tillader Udkastet under Nr. 4 udtrykkelig Opløsning af Erklæringer fra de i D. L. 1—2—1 og 2 nævnte Personer såvelsom fra Personer, der ere i Besiddelse af Eksterritorialitetsret. Når Udkastet endelig i sidste Stykke af nærværende Paragraf (jfr. også Z 109. sidste Stykke) hjemler Retten Beføjelse, til undtagelsesvis at tillade Oplæsning af andre Dokumenter og Aktstykker, som indeholde Erklæringer og Vidnesbyrd, vil denne Regel kunne sinde en med Paragraffens Tanke stemmende Anvendelse f. Eks. med Hensyn til Optegnelser, som

en dræbt Person har gjort umiddelbart for sin Død, en skriftlig Tilståelse af Tiltalte, Breve, hvori Vidner eller skønsmænd udtale sig i Strid med deres Udsagn for Retten, og hvis Indhold således vil være af Vigtighed for Bedømmelsen af de Pågældendes Troværdighed*).

Fra den sidstnævnte Regel gøres dog den vigtige Undtagelse, at udenretslige Bevidnelser angående Tiltaltes tidligere Vandel under ingen Omstændigheder må benyttes. Grunden til denne Udelukkelse er den nærliggende, at den Slags Attestationer meget ofte ere lette at skaffe og næsten lige så ofte ganske værdiløse. medens de dog på den anden Side let vilde kunne gøre et vist Indtryk, navnlig på Nævninger.

I øvrigt førstår det sig af sig selv, at om Indholdet af de Dokumenter, der ikke må opløses (altså de fleste Politirapporter, Anmeldelser om begåede Forbrydelser, Anbefalinger etc.), må der heller ikke fores Vidner, såvelsom at Neglen om, at udenretslige Vandels-Bevidnelser ikke må benyttes, ligesåvel må finde Anvendelse på udenretslige mundtlige som på udenretslige skriftlige Bevidnelser.

Skulde Formanden nægte Oplæsning af et Dokument, om hvilket en af Parterne mener, at det falder ind under en af de fra Øplæsningsforbudet udtrykkelig undtagne Grupper, må afgørelsen af spørgsmålet om Oplæsnings-Tilladeligheden tilfælde hele Retten: at Parterne ere enige om at ønske Dokumentet oplæst, er ikke i sig afgørende. — Endnu skal bemærkes. at forsåvidt det på Forhånd stiller sig tvivlsomt, om Retten vil tillade Oplæsning af et eller andet Dokument, hvorpå en af Parterne lægger vægt, og det i benægtende Fald vil blive nødvendigt at skaffe Dokumentets Udsteder til Stede, vil det være rettest om muligt at bringe dette Spørgsmål på det rene straks ved Forhandlingens Begyndelse for at undgå en Afbrydelse midt under denne.

§ 250.

Om Dokumenter i fremmed Sprog, se § 79, 2det Stykke,

§ 251.

I nærværende Paragraf åbnes der Parterne Adgang til under Domsforhand-

1

lingen at fremkomme med ikke forud anmeldte Beviser. Mulige Tilbøjeligheder til Misbrug af denne Regel må modvirkes gennem Boder eller Pålæg af Omkostninger. De forud anmeldte og ikke i Overensstemmelse med § 223 påny frafaldne Beviser må det være Parternes Pligt at have til Stede under Domsforhandlingen. Ere de imidlertid blot til Stede, kan der intet være til Hinder for, at vedkommende Part erklærer ikke at ville fore dem, idet da, om fornødent, Modparten eller Retten kan foranledige dem forte.

Når der i Slutningen af 1ste Stykke tales om, at „en Udsættelse ikke skønnes at ville tjene noget berettiget Formål“, sigtes der herved s. Eks. til Tilfælde, hvor Retten er på det rene med, at den må afgøre Sagen til Fordel for den, der ønsker Udsættelse, eller hvor den, der begærer Udsættelse, ikke kan angive, hvad han vil bruge den til.

Hvis Retten bevilger en Udsættelse i Henhold til Paragrafsens 2det Stykke, kan denne Bestemmelse Påkæres, jfr. § 346, 2det Stykke.

De Foranstaltninger, hvorom der tales i Slutningen af Paragrafsen, vil f. Eks. kunne bestå i Indkaldelse af Vidner eller Syns- og Skønsmænd, eller Rekvisitioner til en Undersøgelsesret.

§ 252.

Medens Rettens afgørelse af Tvistepunkter mellem Parterne ikke kan gøres til Genstand for sirlig kære, gælder det modsatte om Pålæg til Vidner, Syns- eller skønsmænd (jfr. § 346). kæremålet har dog ikke opsættende Virkning, men Retten kan selv bestemme, at Sagen stal udsættes efter kæremålet (jfr. § 347).

Om Rettens Adgang til at omgøre sine Beslutninger, se § 95.

§ 254.

Med Hensyn til Betydningen af, at Sagen er tingfæstet ved Retten, jfr. Bemærkning til § 217.

Reglen i 4de Stykke om Tidspunktet for Domsafsigelse er ikke til Hinder for, at andre Sager tages for i Mellemtiden.

§ 255.

Slutningsordene: „når Tiltalte ikke findes skyldig“, må forstås som sigtende til, at Tiltalte overhovedet ikke findes skyldig til Straf efter dansk Straffelovgivning uden gensyn til, om Grunden hertil er, at det ikke er bevist, at Tiltalte har begået For-

brydelsen, at der forelå undskyldende objektive Omstændigheder, at Tiltalte var utilregnelig, at Handlingen ligger udenfor Straffelovens territoriale og personlige Område etc. Den særlige Omtale af Strafskyldens Forældelse er derfor kun at anse som en udtrykkelig Fremhæven af et praktisk vigtigt Tilfælde.

§ 257.

Denne Paragraf indeholder Regler, der i deres væsen ganske svare til de i det tidligere førstags' §§ 308 og 309 indeholdte, idet det på den ene Side fastholdes, at der ikke kan domfældes for noget andet faktisk Forhold end det, Anklageren i Anklageskriftet har taget Sigte på, og på den anden Side fastholdes som en ufravigelig Betingelse for at kunne henføre Handlingen under Straffeloven på anden Måde end i Anklageskriftet siet, eller for at kunne fravige den sammesteds givne Beskrivelse af Handlingens Omstændigheder, at Tiltalte har haft fyldestgørende Adgang til at forsvare sig også i Relation til så'dan Afvigelse.

Når de angivne to Betingelser ere til Stede, kan Retten i sin Dom i øvrigt afvige fra Anklageskriftet endog i betydelig Grad, således vil den ikke blot kunne domfælde for en Forbrydelse, der indeholdes som det mindre i den Forbrydelse, Tiltalen lyder på, men også efter Omstændighederne f. Eks. erklære et Forhold, der i Anklageskriftet er betegnet som simpelt Manddrab, for at være Mord, et Forhold, der i Anklageskriftet er betegnet som ulovlig Omgang med Hittegods, for at være Bedrageri eller Tyveri og omvendt, eller en som uagtsom betegnet Forbrydelse for at være forsætlig begået og omvendt.